

PATVIRTINTA

Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos
direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d.
įsakymu Nr. V-132

**VILNIAUS PETRO VILEIŠIO PROGIMNAZIJOS
5–8 KLASIŲ MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos (toliau – Progimnazija) 5–8 klasių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) apibrėžia mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslus ir būdus, vertinimo principus, pasiekimų vertinimą ugdymo procese, ugdymo laikotarpių pabaigoje, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimą. Šiame Apraše mokinių mokymosi pasiekimai apima ir mokymosi pažangą, tai yra mokinio nuolatinį augimą ir judėjimą išsikeltų tikslų link, bei ugdymosi rezultatus, kurie atspindi mokinių įgytas kompetencijas.

2. Aprašas parengtas, vadovaujantis Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125 „Dėl mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, Nuosekliojo mokymosi pagal Bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. *vertinimas* – mokytojo ir mokinio tarpusavio sąveika, kurios metu kaupiama informacija apie mokinio mokymąsi, pažangą ir įvairias būdais teikiamas grįžtamasis ryšys mokiniui apie jo pasiekimus, pateikiamos rekomendacijos dėl tolesnio mokymosi;

3.2. *įvertinimas* – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą;

3.3. *įsivertinimas* – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus;

3.4. *vertinimo kriterijai* – mokinių pasiekimus pagal bendrąsias programas atitinkantys, individualiuose mokytojų vertinimo metodikose numatyti užduočių atlikimo kriterijai;

3.5. *atsiskaitomųjų darbų formos*:

3.5.1. *kontrolinis darbas* – skyriaus pabaigoje rašomas mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama pamoka;

3.5.2. *savarankiškas darbas* – savarankiškai atliekamos užduotys, apimančios tik dalį skyriaus, arba paskirtų užduočių atlikimas, naudojantis informaciniais šaltiniais, mokytojo nurodytomis mokymo priemonėmis. Savarankiško darbo tikslas – įvertinti, kaip mokinsys geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis. Savarankiško darbo trukmė – iki 30 minučių;

3.5.3. *projektinis darbas* – ilgalaikė mokymosi užduotis, reikalaujanti sieti įvairių sričių žinias, spręsti problemas, pateikti konkretų rezultatą. Ją siekiama įvertinti dalykines ir bendrąsias kompetencijas;

3.5.4. *kūrybinė užduotis* – užduotis, kuria siekiama atskleisti gebėjimą spręsti problemas nestandartiniu būdu;

3.5.5. *praktiniai-tiriamieji darbai* – užduotys, reikalaujančios teorines žinias pritaikyti praktiškai.

II SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAI

4. Vertinimo tikslai:

4.1. padėti mokytis. Vertinimas ugdymo procese skirtas informacijai, kuri padeda mokiniui kryptingai mokytis, įveikti sunkumus, kaupti ir teikti.

4.2. pripažinti ir sertifikuoti rezultatus: nustatyti mokinių pasiekimų lygį pasibaigus tam tikram mokymosi laikotarpiui (pusmečiui, programos daliai ar programai);

4.3. įvertinti ir valdyti ugdymo kokybę, priimti pagrįstus sprendimus ugdymo kokybei gerinti.

III SKYRIUS VERTINIMO BŪDAI

5. Ugdymo procese vertinimo tikslams pasiekti naudojami du vertinimo būdai – *formuojamasis* vertinimas ir *apibendrinamasis* vertinimas.

6. Formuojamasis vertinimas suprantamas kaip cikliškas mokymo(si) metu gaunamos mokymo(si) informacijos panaudojimas tolesniam mokymui ir mokymuisi planuoti ir koreguoti. Įvertinimai vertinant formuojamuoju būdu nerašomi.

7. Formuojamasis vertinimas apima:

7.1. esamos mokymosi situacijos diagnozavimą, siekiant tikslingai pasirinkti tinkamą mokymo strategiją, mokymosi turinį, mokinių veiklą ir kt.;

7.2. sąlygų mokiniams mokytis ir pademonstruoti, ką jie išmoko, sudarymą;

7.3. tolesnį mokymąsi stimuliuojančio grįžtamojo ryšio teikimą. Siekiama, kad grįžtamasis ryšys būtų konkretus ir orientuotas į mokinio atliekamą užduotį, teiktų kokybinę informaciją, galinčią padėti mokiniui geriau atlikti jo darbą;

7.4. sąlygų mokiniams mokytis su bendraklasiais ir iš bendraklasių užtikrinimą;

7.5. mokinių skatinimą permąstyti savo mokymosi patirtį ir įsivertinti pasiektą rezultatą.

8. Apibendrinamuoju vertinimu siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu. Jis atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui. Apibendrinamajam vertinimui naudojami pažymiai, pasiekimų lygiai, įrašai „įskaityta“, „neįskaityta“, „atleista“.

9. Siekiama, kad apibendrinamasis vertinimas:

9.1. būtų prasmingas – visos suinteresuotos pusės, įskaitant mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) turi suprasti, kokia yra mokymosi rezultatų prasmė, ką reiškia gauti mokymosi rezultatai, ką reikėtų daryti toliau;

9.2. būtų grindžiamas bendrosiose programose suformuluotais tiksliais, apibrėžiančiais, ką mokiniai turi mokėti, suprasti ir gebėti atlikti naudodami įgytas žinias

9.3. remtųsi kriterijais ir pasiekimų lygių aprašais;

9.4. sudarytų galimybę išmokti. Mokiniais prieš atsiskaitymą vertinamą pažymiu, sudaromos sąlygos išmokti tai, kas bus vertinama, ir gauti grįžtamąjį ryšį apie tai, kas jiems sekasi, ko dar reikia pasimokyti;

9.5. turėtų aiškią vertinimo skalę;

9.6. remtųsi įrodymais.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

10. Vertinimo principai:

10.1. tikslumas (vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį);

10.2. atvirumas ir skaidrumas (su mokiniais tariamasi dėl (į)vertinimo formų, laiko, kriterijų);

10.3. objektyvumas (siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi mokinių pasiekimų aprašais);

10.4. aiškumas (vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniais suprantamais kriterijais);

10.5. informatyvumas (vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodama, ką mokiniams jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti);

10.6. konfidencialumas (vertinimo proceso metu gerbiamas mokinių privatumas, apibendrinamojo vertinimo informacija teikiama individualiai).

V SKYRIUS

VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

12. Mokiniai dalyvauja vertinimo procese, gauna vertinimo informaciją, mokosi vertinti ir įsivertinti, planuoja mokymąsi.

13. Mokytojai planuoja, atlieka ir fiksuoja vertinimą, nuolat teikia vertinimo informaciją, analizuoja pažangą ir pasiekimus, koreguoja mokymą, informuoja mokinius ir jų tėvus, teikia pagalbą.

14. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) gauna vertinimo informaciją, bendradarbiauja su mokykla, užtikrina stopų ir nuoseklų mokymąsi, prireikus koreguoja mokymosi įpročius.

15. Progimnazija nustato vertinimo informacijos rinkimo, fiksavimo, panaudojimo tvarką, užtikrina vertinimo tęstinumą, pagalbą mokiniui, savalaikį ir tikslingą vertinimo informacijos teikimą.

VI SKYRIUS

VERTINIMO PLANAVIMAS

16. Mokytojas, vadovaudamasis Bendrosiomis programomis, konkretina ugdymo turinį (sudaro ilgalaikį planą), kartu planuodamas ir vertinimą. Dalyko mokytojas pirmųjų mokslo metų pamokų metu aptaria su mokiniais bendruosius vertinimo kriterijus, metodus, formas bei kaupiamojo vertinimo sistemą, jei tokia taikoma. Pasiekimų vertinimo aptarimas fiksuojamas el. dienyne, skiltyje „Pamokos tema“.

17. Mokytojai, pradėdami naują skyrių (temą), su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus, formas.

18. Mokytojas aptaria su mokiniais pamokos tikslus, uždavinius ir vertinimą, kad mokiniai turėtų aiškius mokymosi orientyrus.

VII SKYRIUS

BENDRIEJI SUSITARIMAI DĖL MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO

19. Mokinių, besimokančių pagal Pagrindinio ugdymo programą, pasiekimai vertinami pažymiais arba įskaitomis, įvertinimai reguliariai ir sistemingai fiksuojami elektroniniame dienyne. Įvertinimų skaičius priklauso nuo dalykui skiriamų savaitinių valandų skaičiaus. Jei dalykui skirta mokytis n pamokų per savaitę, rekomenduojama vertinti ne mažiau kaip $n+2$ pažymiais/įskaitomis per pusmetį.

20. Dorinio ugdymo, šokio, fizinio ugdymo specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės, teatro, gyvenimo įgūdžių dalykų pasiekimai, socialinė-pilietinė veikla vertinami įskaita. Priimant vertinimo sprendimus vadovaujama šiais vertinimo susitarimais:

20.1. vertinimas „įskaityta“ rašomas:

20.1.1. atlikus mokytojo skirtą užduotį, projektą, darbą ir jį pristačius. Mokiniai iš anksto informuojami, kada ir pagal kokius kriterijus bus vertinama. Užduotis atlikti gali būti skiriama individualiai arba grupėmis;

20.1.2. įvertinus mokinių darbą pamokų cikle, kai mokinys aktyviai dalyvauja diskusijose, pagrįstai reiškia nuomonę, atlieka užduotis raštu ir žodžiu, dalyvauja kūrybinėje veikloje, rodo pastangas, teigiamą iniciatyvą, turi tvarkingus užrašus;

20.2. vertinimas „neįskaityta“ rašomas:

20.2.1. neatlikus mokytojo skirto darbo, atsiskaitomosios užduoties, projekcinio darbo, taip pat tais atvejais, kai užduoties atliktis neatitinka minimalių darbui keliamų reikalavimų;

20.2.2. įvertinus mokinio veiklą pamokų cikle, kai mokinys neatlieka jam skirtų užduočių (nei raštu, nei žodžiu), nesilaiko diskusijos taisyklių;

20.3. socialinė-pilietinė veikla vertinama pusmečių, mokslo metų pabaigoje įrašu „įskaityta“, kai surenkamas nustatytas socialinės-pilietinės veiklos valandų skaičius; vertinama įrašu „neįskaityta“, kai nustatytas valandų skaičius nesurenkamas. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimą konkrečiau numato Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo tvarkos aprašas, patvirtintas direktoriaus įsakymu ir skelbiamas Progimnazijos svetainėje.

21. Mokomųjų dalykų, išskyrus nurodytus Aprašo 20 punkte, pasiekimai vertinami pažymiais.

22. Vertinant mokinių pasiekimus pažymiais, pusmečių įvertinimai siejami su pasiekimų lygiais, apibrėžtais bendrosiose programose:

Pasiekimų lygis	Įvertinimas
aukštesnysis	10 (dešimt)
	9 (devyni)
pagrindinis	8 (aštuoni)
	7 (septyni)
patenkinamas	6 (šeši)

	5 (penki)
slenkstinis	4 (keturi)
nepatenkinamas	3 (trys)
	2 (du)
	1 (vienas)
	„neįskaityta“

23. Penktų klasių mokiniams ir iš kitų mokyklų atvykusiems mokiniams taikomas dviejų mėnesių trukmės adaptacinis laikotarpis. Adaptaciniu laikotarpiu stebima mokinio individuali pažanga ir adaptacija. Pirmąjį mėnesį mokinių pasiekimų įvertinimai pažymiais dienyne nefiksuojami, išskyrus tuos atvejus, kai mokinių atliktys gali būti įvertintos 9–10. Antrąjį mėnesį nerašomi nepatenkinami įvertinimai.

24. Kontrolinių ir kitų atsiskaitomųjų darbų planavimas, vykdymas ir vertinimas:

24.1. kontrolinių darbų, kitų atsiskaitomųjų darbų datas mokytojai įrašo į atsiskaitomųjų darbų grafiką, esantį el. dienyne, ne vėliau kaip prieš savaitę. Mokytojas turi teisę kontrolinio darbo laiką pakeisti dėl objektyvių priežasčių, bet pakeitimas turi būti suderintas su mokiniais. Mokytojas el. dienyne, temos langelyje, taip pat pateikia trumpą aprašą, kokios žinios, supratimas, gebėjimai bus vertinami atsiskaitomojo darbo metu. Savarankiški darbai, vertinami pažymiu, įrašomi ne vėliau kaip prieš dieną. Apie apklausą raštu/žodžiu ar kitokio pobūdžio patikrinimą, kai jie trunka ne daugiau kaip 15 minučių, nebūtina informuoti iš anksto;

24.2. tai pačiai klasei tą pačią dieną gali būti skiriamas tik vienas kontrolinis ir vienas savarankiškas darbas, vertinamas pažymiu;

24.3. jei kontroliniame darbe dėl pateisinamų priežasčių nedalyvauja trečdalis klasės/grupės mokinių, mokytojas skiria kitą kontrolinio darbo datą;

24.4. atsiskaitomasis darbas negali būti rašomas pirmąją dieną po Ugdymo plane numatytų atostogų;

24.5. prie kiekvienos užduoties ar klausimo būtina nurodyti taškus. Surinktų taškų procentas konvertuojamas į pažymį vadovaujantis surinktų taškų procento ir pažymių atitikties lentele, pateikta 1 priede;

24.6. kontroliniai darbai ištaisomi ne ilgiau kaip per 10 darbo dienų nuo darbo rašymo dienos;

24.7. kontrolinių darbų rezultatai aptariami su visais klasės mokiniais, atkreipiant dėmesį į gerai atliktas užduotis ir klasei būdingas klaidas, trūkumus. Atsakas apie mokinio padarytas klaidas, būdus mokymosi spragoms šalinti teikiamas individualiai;

24.8. kiekvienas mokinys privalo atlikti visus mokytojo nurodytus atsiskaitomuosius darbus;

24.9. mokinys, nebuvo mokykloje savaitę ar trumpesnę laiką ir praleidęs kontrolinį ar kitą atsiskaitomąjį darbą, nors ir turi pateisinantį dokumentą, privalo per 2 savaites atsiskaityti. Jei mokinys per numatytą laiką neatsiskaito, į dienyne įrašomas „1“ su komentaru, už ką neatsiskaityta;

24.10. jei mokinys dėl pateisinamos priežasties neatvyko į kontrolinį ar kitą atsiskaitomąjį darbą, bet iki kontrolinio ar kito atsiskaitomojo darbo dalyvavo dalyko pamokose, jam dviejų savaičių atsiskaitymo terminas netaikomas ir jis turi atsiskaityti mokytojo nurodytu laiku. Mokiniui neatsiskaičius nurodytu metu rašomas „1“ su komentaru, už ką neatsiskaityta;

24.11. jei mokinys sirgo ilgiau nei savaitę ir mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) pristato tai patvirtinantį dokumentą, atsiskaitymo terminai ir konsultavimosi laikas derinami su dalykų mokytojais. Įvertinimas už atsiskaitytą darbą rašomas atsiskaitymo dieną, o komentarų skiltyje paaiškinama, už ką parašytas įvertinimas;

24.12. savarankiški darbai ir kiti mokytojo suplanuoti atsiskaitomieji darbai nėra perrašomi. Jei mokinys už kontrolinį darbą gavo nepatenkinamą įvertinimą, dalyko mokytojas kartu su mokiniu, numato mokymosi spragų šalinimo priemones. Mokiniui jas įgyvendinus sudaroma galimybė atsiskaityti dar kartą. Dienyne fiksuojamas paskutinio atsiskaitymo įvertinimas;

24.13. visi darbai, vertinami pažymiu, turi būti parašyti neištrinamu rašikliu. Pieštuku ar ištrinamu rašikliu parašyti darbai netaisomi, vertinami nepatenkinamu įvertinimu „2“, jų perrašyti negalima;

24.14. dėl netvarkingo ir sunkiai įskaitomo teksto mokytojas gali mažinti darbo įvertinimą 1 balu. Jei darbas parašytas neįskaitomai, mokytojas gali darbo nevertinti ir reikalauti darbą perrašyti. Mokiniui atsisakius tai padaryti, darbas vertinamas „2“.

24.15. jei mokinys nesąžiningai atlieka darbą, nusirašinėja, jo darbas vertinamas „1“ ir papildoma galimybė atsiskaityti nesudaroma.

25. Savarankiški darbai, apklausos raštu/žodžiu vertinami remiantis 1 priedu arba iš anksto pateiktais kriterijais; darbai grąžinami ir rezultatai paskelbiami ne vėliau kaip per 5 darbo dienas;

26. Praktinis-tiriamasis darbas turi būti atliktas pagal metodikos reikalavimus ir vertinamas pagal iš anksto aptartus kriterijus.

27. Kaupiamasis vertinimas (sudėtinis pažymys):

27.1. dėl kaupiamojo vertinimo taikymo / netaikymo sistemos sprendimus priima metodinės grupės. Metodinė grupė nusprendžia, ar jos nariai taikys vienodą sistemą ar kiekvienas narys dėl kaupiamojo vertinimo sprendimus priims individualiai;

27.2. apie kaupiamojo vertinimo (sudėtinio pažymio) taikymą/netaikymą, sudėtinio pažymio sudarymo ir fiksavimo elektroniniame dienyne būdus mokytojas informuoja mokinius mokslo metų pradžioje;

27.3. mokytojai gali naudoti kaupiamąjį vertinimą, kai rašomi „+“ , „-“ ar kaupiamieji pažymiai už tokias veiklas: klasės ir namų darbus, trumpas apklausas, diktantus, dialogus, dalyvavimą diskusijose, savarankiškų darbų pristatymus, dalyvavimą olimpiadose, varžybose, renginiuose ir kt.;

27.4. surinkti „+“ ir „-“ ar sukaupti kaupiamieji pažymiai mokytojo nustatyta tvarka konvertuojami į pažymį, kuris įrašomas į elektroninį dienyną;

27.5. kaupiamasis vertinimas vyksta kartu su mokymu ir formuojamuoju vertinimu ir teikia tikslingą grįžtamąją ryšį mokytojui ir mokiniui;

27.6. kaupiamojo vertinimo rezultatai gali būti perkeliama į kitą pusmetį.

27.7. kaupiamasis vertinimas negali viršyti 35% pusmečio pažymio vertės.

28. Mokytojas gali individualiai numatyti ir vertinti tam tikrus tęstinius darbus (pvz., trumpalaikius projektus, kūrybinius darbus ir pan.).

29. Integruotų pamokų metu gauti pažymiai įrašomi į abu dalykus.

30. Dalyvavimas olimpiadose ir konkursuose vertinamas kaupiamuoju balu, o prizinių vietų laimėjimai – vertinami „10“, įrašant į dienyną.

31. Kai mokinys atleistas nuo pamokų, įrašomas įrašas „atleistas“ („atl.“).

32. Kai mokinys atleistas nuo dalies pamokų Proгимnazijos direktoriaus įsakymu, jis turi atsiskaityti atlikdamas mokytojo numatytas užduotis, kurios vertinamos pažymiu arba įskaita.

33. Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatai pažymiu nevertinami
34. Specialiųjų ugdymo(-si) poreikių turinčių mokinių, besimokančių pagal pritaikytas programas, mokymosi rezultatai vertinami pagal pritaikytoje programoje numatytus reikalavimus.

VIII SKYRIUS

VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ AR JOS DALĮ

35. Pusmečių ir metinių įvertinimų fiksavimas:
- 35.1. įvertinimai fiksuojami el. dienyne pažymiais arba įrašais „įsk“ (įskaityta), „neįsk“ (neįskaityta), „atl“ (atleista);
- 35.2. mokiniui pusmečio dalyko įvertinimas fiksuojamas iš visų to pusmečio pažymių, skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklės (pvz., jei vidurkis yra 6,5 – 7,4 balo, vedama 7, jei vidurkis yra 5,5 – 6,4 balo, vedama 6).
- 35.3. metinis įvertinimas fiksuojamas iš I ir II pusmečių pažymių, skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklės (pvz., jei I pusmečio pažymys – 7, II pusmečio – 6, tai dalyko metinis įvertinimas – 7);
- 35.4. jei mokinys per pusmetį neatliko visų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.) be pateisinamos priežasties, nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio bendrosiose programose, fiksuojamas nepatenkinamas pusmečio įvertinimas įrašu „neįskaityta“. Jei bent viename pusmetyje fiksuojamas įvertinimas „įskaityta“, dalyko metinis įvertinimas – „įskaityta“;
- 35.5. jei dalyko mokymosi pasiekimai vertinami „įskaityta“ / „neįskaityta“, fiksuojant pusmečio dalyko įvertinimą atsižvelgiama į tai, kokių įrašų per ugdymo laikotarpį yra daugiau.
- 35.6. metinis įvertinimas „įskaityta“ rašomas, jei abu pusmečius mokinio dalyko pasiekimai įvertinti „įskaityta“. Jei vieno pusmečio dalyko pasiekimai įvertinami „neįskaityta“, metinis įvertinimas yra „neįskaityta“. Atlikus papildomas užduotis jų įvertinimas laikomas metiniu įvertinimu;
- 35.7. jei metinį nepatenkinamą įvertinimą turinčiam mokiniui skiriamas papildomas darbas pasibaigus ugdymo procesui, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu įvertinimu.
36. Jei mokinys neatliko per pusmetį vertinimo užduočių dėl pateisinamu priežasčių, fiksuojamas įrašas „atleista“.
37. Jei mokinys atvyko iš užsienio arba besigydydamas namie, medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, teisės aktų nustatyta tvarka bent vienu ugdymo laikotarpiu kai kurių dalykų nesimokė, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į kitais (turimais) ugdymo laikotarpiais pasiektus mokymosi pasiekimus.

IX SKYRIUS

TĖVŲ INFORMAVIMAS APIE MOKINIO PASIEKIMUS

38. Tėvai (globėjai, rūpintojai) apie mokinio daromą pažangą ir pasiekimus yra informuojami:
- 38.1. informaciją apie mokinių pasiekimus pateikiant el. dienyne;
- 38.2. individualių susitikimų su dalykų mokytojais metu du kartus per mokslo metus organizuojamuose susirinkimuose;
- 38.3. trišalių pokalbių metu kartą per mokslo metus;

38.4. klasių vadovui, mokytojui, švietimo pagalbos specialistui pagal poreikį individualiai informuojant tėvus (globėjus, rūpintojus) apie vaiko mokymąsi.

38.5. klasės vadovui pasirašytinai informuojant tėvus (globėjus, rūpintojus) apie mokiniui paskirtus papildomus darbus ir jų atsiskaitymų datas.

X SKYRIUS

PASIEKIMŲ VERTINIMAS DORINIO UGDYMO PAMOKOSE

39. Dorinio ugdymo(si) (etika, katalikų tikyba) pasiekimai vertinami „įskaityta“ (įsk.) arba „neįskaityta“ (neįsk.). Per pusmetį numatomi 3–5 vertinimai. Dominuojantis vertinimas laikomas pusmečio rezultatu.

40. Vertinimas „įsk.“ rašomas už:

40.1. atsiskaitomosios užduoties ar darbo atlikimą;

40.2. aktyvų dalyvavimą pamokose: dorinio ugdymo pamokose vertinamas mokinių aktyvumas, dalyvavimas diskusijose, užduočių raštu ir žodžiu atlikimas, dalyvavimas kūrybinėje veikloje, pagrįstos nuomonės reiškimas, teigiama iniciatyva ir pastangos;

40.3. projektinį darbą ir jo pristatymą;

40.4. tvarkingus užrašus;

40.5. refleksijos sąsiuvinį;

40.6. savarankišką savanorišką esė rašymą (etika).

41. Vertinimas „neįsk.“ rašomas:

43.1. neatlikus mokytojo skirto darbo, atsiskaitomosios užduoties, projektinio darbo, taip pat, jei papildomi darbai buvo atlikti atmetinai, jei mokinys nesugebėjo atrinkti medžiagos ir jos pateikti klasės draugams, jei mokinys piktybiškai nedalyvavo grupės darbe ir kiti grupės nariai tai paliudija;

43.2. jei mokinys neatlieka jam skirtų užduočių (nei raštu, nei žodžiu), netinkamai reiškia savo nuomonę, negerbia pamokos dalyvių, nerodo jokių pastangų dalyvauti pamokoje.

XI SKYRIUS

PASIEKIMŲ VERTINIMAS LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS PAMOKOSE

44. Mokinių lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimai per pusmetį įvertinami ne mažiau kaip 7 pažymiais.

45. Lietuvių kalbos ir literatūros įvertinimai turi padengti visas mokomojo dalyko sritis (kalbėjimo, klausymo ir sąveikos (A), skaitymo, teksto supratimo ir literatūros bei kultūros pažinimo (B), rašymo ir teksto kūrimo (C), kalbos pažinimo (D), per pusmetį mokiniai gauna:

45.1. bent 1 pažymį už teksto suvokimo užduotis;

45.2. bent 1 pažymį už rišlaus teksto diktantą;

45.3. bent 2 pažymius už kalbos sistemos pažinimo kontrolinius darbus;

45.4. bent 2 pažymį už rašytinio teksto kūrimo darbus;

45.5. bent 1 pažymį už sakytinio teksto kūrimą (viešąjį kalbėjimą) 7–8 klasėje. 5–6 klasėje viešojo kalbėjimo vertinimas integruojamas į kaupiamojo vertinimo sistemą;

45.6. bent 1 pažymį už savarankišką skaitymą.

46. Savarankiško skaitymo vertinimas:

46.1. mokiniai per pusmetį turi perskaityti 5 knygas iš mokytojo nurodyto privalomai perskaitytinų ir rekomenduojamų knygų sąrašo;

46.2. mokiniai už savarankišką skaitymą atsiskaito mokytojo nurodytu būdu. Jei mokinyš neatsiskaito iki nurodyto laiko, savarankiškas skaitymas vertinamas nepatenkinamu įvertinimu.

47. Lietuvių kalbos pamokoje taikomas kaupiamasis vertinimas: kaupiamaisiais pažymiais vertinamos mažesnės apimties užduotys bei darbai, sukaupėtų pažymių vidurkis įrašomas į el. dienyną. Detalesnius kaupiamojo pažymio rašymo susitarimus mokiniams paaiškina klasės lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas.

48. Kalbos sistemos pažinimo kontroliniai darbai, skaitymo suvokimo užduotys vertinamos vadovaujantis 1 priedu.

49. Diktantų vertinimas:

49.1. diktantų vertinimo normos:

Pažymys	Rišlauso/sakinių diktanto klaidų skaičius			Žodžių diktanto klaidų skaičius
	Rašybos	Skyrybos	Bendras	
10	1	1	1	1
9	1	2	2	2
8	2	3	4	3
7	4	5	6	4
6	6	6	10	5
5	7	8–9	12	6
4	8–10	10–11	16	7–8
3	11–12	12–13	18	9–10
2	13 ir daugiau	14 ir daugiau	19 ir daugiau	11–12
1	už nesąžiningai parašytą darbą ar atsisakius atlikti užduotį.			

49.2. diktanto žodžių skaičius:

Klasė	Rišlauso / sakinių diktanto	Žodžių diktanto
V	90–100	20–25
VI	110–120	25–30
VII	120–130	30–35
VIII	130–140	35–40

50. Rašinių vertinimo normos:

50.1. rašinių žodžių skaičius:

Klasės	Žodžių skaičius
V–VI	150–200
VII–VIII	200–250

50.2. rašinių vertinimo kriterijai:

Kriterijai Taškai	Temos suvokimas ir plėtojimas, teiginių pagrindimas, argumentų tinkamumas.	Struktūra ir nuoseklumas, stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių formų įvairovė.	Raštingumas: žodynas, gramatika, rašyba, skyryba.
5	Tema puikiai suprasta, tinkamai pasirinkti aspektai. Argumentai parinkti taikliai.	Yra visos trys struktūrinės dalys, skaidymas pastraipomis itin tikslingas; mintys plėtojamos nuosekliai ir kryptingai. Kalba stilinga, sakiniai įvairūs, žodžiai parenkami tiksliai, pagal situaciją.	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.
4	Tema suprasta, pasirinkti tinkami aspektai. Argumentų pakanka.	Yra visos trys struktūrinės dalys, pastraipomis skaidoma prasmingai; mintys plėtojamos nuosekliai. Kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai; sakinių struktūra įvairi.	Rašoma taisyklinga kalba, 1–3 klaidos.
3	Tema suprasta, aspektai pasirinkti tinkamai, tačiau ne visur pavyksta išvengti paviršutiniškumo. Didžioji dalis argumentų tinkami, kartais atsitiktiniai.	Yra visos trys struktūrinės dalys, tekstas ne visada prasmingai suskaidytas pastraipomis; gali pasitaikyti pasikartojimų / nenuoseklumo. Kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, yra 4–6 klaidos.
2	Tema suprasta paviršutiniškai / iš dalies; pasirinkti aspektai ne visi išplėtoti / prieštarauja vienas kitam; dažnai tuščiažodžiaujama. Argumentai formalūs, paviršutiniški.	Rašinio struktūra turi trūkumų, ne visada jaučiamos pastraipų ribos; gali būti kartojama ar pasakojama nenuosekliai. Pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Rašoma ne visai taisyklinga kalba, yra 7–10 klaidų.

1	Tema suprasta tik iš dalies; pasirinkti aspektai nepadedą atskleisti temos / negebama jų išskirti; dažnai tuščiažodžiaujama. Bandoma argumentuoti.	Yra ne visos struktūrinės dalys, nejaučiamos pastraipų ribos; kartojama ar pasakojama nenuosekliai. Yra daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažniausiai nejaučiamos sakinio ribos / sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (11–16 klaidų).
0	Tema nesuprasta arba rašoma apie dalykus, nesusijusius su tema. Neargumentuojama arba tuščiažodžiaujama.	Struktūra pabira; nejaučiamos pastraipų ribos; nuolat kartojama tas pats. Kalba neaiški, nerišli; sakiniai neaiškos struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (17 ir daugiau klaidų).

50.3. rašinių vertinimas pažymiu:

Taškai	Pažymys
15–14	10
13–12	9
11	8
10–9	7
8–7	6
6–5	5
4–3	4
2	3
1	2
Už nesąžiningai atliktą darbą ar atsisakius atlikti užduotį	1

51. Viešojo kalbėjimo vertinimas:

51.1. viešojo kalbėjimo vertinimo normos:

Kriterijus	Taškai	Aprašymas
I. Temos (užduoties, klausimo) atskleidimas ir kalbėjimo tikslo suvokimas	5	Tema puikiai atskleista. Aiškiai suformuluota pagrindinė temos mintis (pagrįsta išvada) ir iš jos kylantys (į ją vedantys) svarbiausi teiginiai, atskleidžiama mokinio pozicija. Tinkamai parinkti argumentai (pasakojimai, pavyzdžiai, analogijos, pateikiama iliustracinė medžiaga ir pan.).
	4	Tema atskleista. Suformuluota pagrindinė temos mintis (pagrįsta išvada) ir iš jos kylantys (į ją vedantys) svarbiausi teiginiai, mokinio pozicija aiški. Tinkamai parinkti argumentai (pasakojimai, pavyzdžiai, analogijos, pateikiama iliustracinė medžiaga ir pan.).
	3	Tema atskleista. Pagrindinę mintį galima suprasti iš ją pagrindžiančių teiginių, argumentuojama, suformuluojamos išvados.
	2	Kartais nukrypstama nuo temos, dalis argumentų netinkami arba jų trūksta, išvados neaiškios.
	1	Nukrypstama nuo temos, teiginiai nepagrįsti, tuščiažodžiaujama.
	0	Kalbama ne į temą.
II. Kalbėjimo struktūra, aiškumas, sklandumas, rišlumas, sakinių ir žodyno įvairovė.	5	Yra visos struktūrinės kalbos dalys, jų proporcijos tinkamos. Kalbama sakytine kalba, įtaigiai, logiškai, nuosekliai, rišliai, struktūruotai. Žodynas turtingas, sakinių struktūra įvairi (gali būti 1–2 trūkumai).
	4	Yra visos struktūrinės kalbos dalys. Kalbama aiškiai, sklandžiai, rišliai, struktūruotai. Žodynas turtingas, sakinių struktūra įvairi (gali būti 3–4 trūkumai).
	3	Kalbama pakankamai sklandžiai, rišliai, pasitaiko minties šuolių. Žodynas ir sakinių struktūra tinkama (gali būti 5–6 trūkumai).
	2	Kalbama nepakankamai rišliai, sakiniai vienodos struktūros, trūksta žodžių. Raiškos trūkumai trukdo suprasti sakomo teksto.
	1	Kalbama nesklandžiai, vartojama nemotyvuotų įterpinių, daroma daug pauzių. Raiškos trūkumai trukdo suprasti sakomą tekstą.
	0	Kalbama labai trumpai, nesklandžiai, nerišliai. Beveik nesugebama sieti sakinių, dažnos nepagrįstos pauzės. Sunku suprasti sakomą tekstą.
III. Tarties, kirčiavimo, intonacijos, gramatikos ir žodyno	5	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas atitinka bendrinės kalbos normas (gali būti 1-2 trūkumai). Kalbama tinkama intonacija.
	4	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas atitinka bendrinės kalbos normas (gali būti 3-4 trūkumai). Pasitaiko vienas kitas trūkumas. Kalbama tinkama intonacija.

taisyklingumas, tinkamumas	3	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas vartojami pakankamai taisyklingai (5-6 trūkumai).
	2	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas dažnai vartojami netinkamai, netaisyklingai, daromos klaidos netrukdo suprasti teksto.
	1	Daroma daug tarties, kirčiavimo, gramatikos ir žodyno klaidų. Tai trukdo suprasti tekstą.
	0	Daroma labai daug tarties, kirčiavimo, gramatikos ir žodyno klaidų. Tekstas nesuprantamas.
Taškų suma	15	

51.2. viešojo kalbėjimo surinktų taškų – pažymių atitikmens lentelė

Surinkti taškai	Pažymys
15	10
14	9
13–12	8
11–10	7
9–8	6
7–6	5
5–4	4
3	3
2	2
1	1

XII SKYRIUS
PASIEKIMŲ VERTINIMAS PIRMŲJŲ UŽSIENIO KALBŲ
(ANGLŲ, PRANCŪZŲ, VOKIEČIŲ) PAMOKOSE

52. Mokėjimo lygių sistema:

	5–6 KLASĖS	7–8 KLASĖS
KLAUSYMAS	A2-A2+	B1
SKAITYMAS	A2-A2+	B1
KALBĖJIMAS	A2-A2+	B1
RAŠYMAS	A2-A2+	B1

53. Įvertinimų skaičius priklauso nuo dalykui skiriamų savaitinių valandų skaičiaus. Per pusmetį mokiniai gauna ne mažiau kaip 5 pažymius.

54. Pirmųjų užsienio kalbų pamokose pažymiai rašomi:

54.1. už kontrolinius darbus baigus skyrių;

54.2. už tarpinius skyriaus atsiskaitymus;

- 54.3. už rašytines teksto kūrimo užduotis;
- 54.4. už savarankiškus darbus;
- 54.5. už kūrybinius-projektinius darbus;
- 54.6. užėmus prizinę vietą konkurse už mokyklos ribų (įrašomas pažymys 10);
- 54.7. už kaupiamuosius balus.
55. Pirmųjų užsienio kalbų pamokose taikomas kaupiamasis vertinimas.
56. Kaupiamieji balai gali būti skiriami už:
- 56.1. gramatinių taisyklių atsiskaitymus;
- 56.2. aktyvų dalyvavimą diskusijoje pamokos tema, pratimus, atliktus klasėje pamokos metu;
- 56.3. dialogus;
- 56.4. atmintinai išmokus eilėraščius, dainas, greitakalbes, frazeologizmus ir patarles;
- 56.5. apklausas raštu ar žodžiu, kurias mokytojas pateikia temos supratimo lygiui patikrinti (tai gali būti žodynas, gramatikos taisyklės ir pan.).
- 56.6. dalyvavimą olimpiadose ir konkursuose.
57. Kaupiamųjų taškų prisidėti prie testo ar kokio kitokio atsiskaitymo pažymio negalima.
58. Mokytojas atsižvelgdamas į klasės mokinių gebėjimų lygį ir konkrečią mokymosi situaciją konvertuoja kaupiamuosius balus į pažymius pagal paties sukurtą ir su mokiniais iš anksto aptartą sistemą.
59. Teksto pasakojimo vertinimas:
- 59.1. mokytojas gali skirti pasirengiamąjį laikotarpį tekstui išmokti. Atpasakoti skirtas tekstas turi / gali būti sutrumpintas iki santraukos dydžio. Atpasakojant galima naudotis pagalbinėmis priemonėmis, pvz.: planeliu, santrauka, paveikslėliais ir t. t.;
- 59.2. teksto pasakojimo vertinimo kriterijai:

Kriterijai	Skiriama balų
Nuoseklumas. Žinojimas, kuo pradėti ir kuo baigti.	2
Žodynas. Žodyno turtingumas, žodžio formų žinojimas.	3
Gramatinių struktūrų vartojimas. Prielinksnių, prielinksninių konstrukcijų, frazeologinių junginių taisyklinga vartoseną, žodžių tvarka sakinyje.	3
Sklandumas. Tarties taisyklingumas, gebėjimas nedaryti nereikalingų pauzių. Intonacija.	2
Maksimali balų suma:	10

59.3. tam, kad būtų galima išsamiau patikrinti teksto suvokimą, mokytojas gali užduoti klausimų, susijusių su tekstu, patikrinti atskirų žodžių reikšmes. Mokinys yra vertinamas atsižvelgiant į tai, ar geba atsakyti į klausimus pilniaisiais sakiniais ir ar geba palaikyti pokalbį. Tekstas užduodamas pasakoti mažiausiai vieną kartą per pusmetį.

60. Mokytojas gali skirti užklasinį skaitymą. Užklasinio skaitymo (ne)skyrimas ir vertinimas yra numatomas kiekvieno užsienio kalbos mokytojo individualiai.

61. Žodžių testai. Mokytojas, atsižvelgdamas į temą, naujų žodžių kiekį ir mokinių pasirengimo lygį, nusprendžia, kokios apimties žodžių ar žodžių junginių testą skirti.

62. Rašytinio teksto kūrimas (Rašymas):

62.1. rašto darbai, tokie kaip laiškai, aprašymai, pasakojimai, yra rašomi atsižvelgiant į temą ir remiantis mokytojo ilgalaikiu dalyko planu.

62.2. rašto darbų vertinimo kriterijai:

Kriterijai	Skiriama balų	
	5 – 6 klasė	7 – 8 klasė
Turinys. Temos ir situacijos atskleidimas, rašytinio teksto apimtis.	2	1
Struktūra. Teksto išdėstymas, dėstymo nuoseklumas ir rišlumas, teksto (sakinio) dalių jungimas.		2
Žodynas. Žodyno turtingumas ir kalbinės situacijos atitiktis, žodžio formų žinojimas.	2	3
Gramatinių struktūrų vartojimas. Prielinksnių, prielinksnių konstrukcijų, frazeologinių junginių tinkamas vartojimas, žodžių tvarka sakinyje.	3	3
Rašyba ir skyryba.	3	1
Maksimali balų suma:	10	10

63. Sakinių vertimas į užsienio kalbą. Bent keletą kartų per pusmetį mokytojas gali skirti sakinių vertimą į užsienio kalbą, vartojant būtent toje temoje akcentuojamą žodyną. Kiekvienas sakinyje yra vertinamas pagal šiuos kriterijus:

63.1. būtent tos užsienio kalbos sakinio struktūra;

63.2. „aktyvus“ tos temos žodynas;

63.3. gramatinių klaidų (ne) buvimas;

63.4. rašyba;

63.5. skyryba.

64. Kalbėjimo vertinimas:

64.1. dialogai. Kaip dažnai skirti dialogus, kiekvienas mokytojas sprendžia individualiai, atsižvelgdamas į dalyko planus, temas tinkamumą dialogams, mokinių kalbines galimybes. Dialogai yra vertinami kiekvieno mokytojo individualiai pagal mokytojo ir mokinių iš anksto aptartus kriterijus. Kriterijai turi būti aptarti prieš skiriant dialogą. Dialogo apimtis, tema, pagrindiniai vertinimo kriterijai priklauso nuo temos, žodyno sudėtingumo, išmoktos gramatinės temos ir individualių mokinių kalbinių bei socialinių gebėjimų;

64.2. monologinis kalbėjimas. Kaip dažnai skirti temines prezentacijas, kiekvienas mokytojas sprendžia individualiai, atsižvelgdamas į dalyko planus. Prezentacijos apimtis, tema, pagrindiniai vertinimo kriterijai turi būti aptarti su mokiniiais prieš skiriant prezentaciją. Temos pristatymas gali būti parengtas ir porose. Ar leisti atlikti ir pristatyti darbą porose, kiekvienas mokytojas sprendžia individualiai. Teminės prezentacijos vertinamos pagal šiuos kriterijus:

Kriterijai	Skiriama balų	
	5 – 6 klasė	7 – 8 klasė
Turinys. Temos ir situacijos atskleidimas, pateiktos informacijos įvairovė ir įdomumas, pristatymo apimtis.	1	2
Struktūra. Logiškas ir standartus atitinkantis (įžanga, dėstymas, pabaiga/išvados) temos išdėstymas, kalbos nuoseklumas ir rišlumas, sakinių ir pastraipų jungimas.	2	2
Žodynas. Žodyno turtingumas.	1	1
Gramatinių struktūrų vartojimas. Prielinksnių, frazeologinių junginių išmanymas, tinkamas laikų ir artikiųjų vartojimas, sakinių struktūra.	3	2
Tartis. Žodžiai tariami aiškiai, suprantamai, dedami loginiai kirčiai kalboje.	2	1
Vaizdinės priemonės. Power Point ar kitos prezentacijoms skirtos programos panaudojimas, nuotraukos, schemos, video ar audio šaltiniai, bandymai ar eksperimentai.	1	2
Maksimali balų suma:	10	10

65. Namų darbai. Mokantis užsienio kalbų svarbu kartojimas, mokymosi nuoseklumas. Mokiniai privalo atlikti kiekvienos pamokos namų darbų užduotis. Neatlikus namų darbų (ar jų dalies) trečią kartą, mokiniui gali būti rašomas dvejetas.

66. Kontroliniai darbai. Kontroliniai darbai rašomi baigus skyrių. Tikrinami šie mokinių gebėjimai: sakytinio ir rašytinio teksto supratimas, kalbos vartojimas.

67. Besimokant skyrių, gali būti rašomi trumpi patikrinamieji rašto darbai, išmokus taikyti gramatinę taisyklę. Tokių darbų tikslas yra patikrinti, ar suprasta gramatinė taisyklė ir kaip gerai ji suprasta. Ar rašyti tokius darbus ir kaip dažnai juos rašyti, sprendžia kiekvienas mokytojas individualiai.

68. Testai ir patikrinamieji darbai. Testai ir patikrinamieji darbai vertinami surinktus taškus konvertuojant į balus naudojantis 1 priedu.

69. **Patikrinamieji žodžių testai.** Patikrinamieji žodžių testai vertinami taškais. Už taisyklingai parašytą žodį skiriamas vienas taškas. Jei matyti, jog mokins žodį žino, bet yra praleidęs ar supainiojęs raides (neišmokęs rašybos), tuomet skiriama tik pusė taško, išskyrus atvejus, kai supainiotos raidės keičia viso žodžio reikšmę. Patikrinamieji žodžių testai vertinami vadovaujantis 1 priedu.

XIII SKYRIUS PASIEKIMŲ VERTINIMAS ANTRŲJŲ UŽSIENIO KALBŲ PAMOKOSE

70. Mokėjimo lygių sistema:

	6–7 KLASĖS	8 KLASĖ
KLAUSYMAS	A 1	A2
SKAITYMAS	A 1	A2
KALBĖJIMAS	A 1	A2
RAŠYMAS	A 1	A2

71. Antrosios užsienio kalbų pamokose pasiekimai per pusmetį įvertinami ne mažiau kaip 4 pažymiais. Vertinimo kriterijai numatomi visoms 4 veiklos formoms pamokose: kalbėjimui, klausymui, skaitymui, rašymui.

72. Antrosios užsienio kalbų pamokose pažymiai rašomi:

72.1. už kontrolinius darbus baigus skyrių;

72.2. už tarpinius skyriaus atsiskaitymus;

72.3. už rašytines teksto kūrimo užduotis;

72.4. už savarankiškus darbus;

72.5. už kūrybinius-projektinius darbus;

72.6. užėmus prizinę vietą konkurse už mokyklos ribų (įrašomas pažymys 10);

72.7. už kaupiamuosius balus.

73. Antrųjų užsienio kalbų pamokose taikomas kaupiamasis vertinimas.

74. Kaupiamieji balai gali būti skiriami už:

74.1. gramatinių taisyklių atsiskaitymus;

74.2. aktyvų dalyvavimą diskusijoje pamokos tema, pratimus, atliktus klasėje pamokos metu;

74.3. dialogus;

74.4. atmintinai išmokus eilėraščius, dainas, greitakalbes, frazeologizmus ir patarles;

74.5. apklausas raštu ar žodžiu, kurias mokytojas pateikia temos supratimo lygiui patikrinti (tai gali būti žodynas, gramatikos taisyklės ir pan.).

74.6. dalyvavimą olimpiadose ir konkursuose.

75. Kaupiamųjų taškų prisidėti prie testo ar kokio kitokio atsiskaitymo pažymio negalima.

76. Mokytojas atsižvelgdamas į klasės mokinių gebėjimų lygį ir konkrečią mokymosi situaciją konvertuoja kaupiamuosius balus į pažymius pagal paties sukurtą ir su mokiniais iš anksto aptartą sistemą.

77. Teksto pasakojimo vertinimas:

77.1. mokytojas gali skirti pasirengiamąjį laikotarpį tekstui išmokti. Atpasakoti skirtas tekstas turi / gali būti sutrumpintas iki santraukos dydžio. Atpasakojant galima naudotis pagalbinėmis priemonėmis, pvz.: planeliu, santrauka, paveikslėliais ir t. t.;

77.2. teksto pasakojimo vertinimo kriterijai:

Kriterijai	Skiriama balų
Nuoseklumas. Žinojimas, kuo pradėti ir kuo baigti.	2
Žodynas. Žodyno turtingumas, žodžio formų žinojimas.	3
Gramatinių struktūrų vartojimas. Prielinksnių, prielinksninių konstrukcijų, frazeologinių junginių taisyklinga vartoseną, žodžių tvarka sakinyje.	3
Sklandumas. Tarties taisyklingumas, gebėjimas nedaryti nereikalingų pauzių. Intonacija.	2
Maksimali balų suma:	10

77.3. tam, kad būtų galima išsamiau patikrinti teksto suvokimą, mokytojas gali užduoti klausimų, susijusių su tekstu, patikrinti atskirų žodžių reikšmes. Mokinys yra vertinamas atsižvelgiant į tai, ar geba atsakyti į klausimus pilniaisiais sakiniais ir ar geba palaikyti pokalbį. Tekstas užduodamas pasakoti mažiausiai vieną kartą per pusmetį.

78. Mokytojas gali skirti užklausinį skaitymą. Užklausinio skaitymo (ne)skyrimas ir vertinimas yra numatomas kiekvieno užsienio kalbos mokytojo individualiai.

79. Žodžių testai. Mokytojas, atsižvelgdamas į temą, naujų žodžių kiekį ir mokinių pasirengimo lygį, nusprendžia, kokios apimties žodžių ar žodžių junginių testą skirti.

80. Rašytinio teksto kūrimas (Rašymas):

80.1. rašto darbai, tokie kaip laiškai, aprašymai, pasakojimai, yra rašomi atsižvelgiant į temą ir remiantis mokytojo ilgalaikiu dalyko planu.

80.2. rašto darbų vertinimo kriterijai:

Kriterijai	Skiriama balų	
	5 – 6 klasė	7 – 8 klasė
Turinys. Temos ir situacijos atskleidimas, rašytinio teksto apimtis.	2	1
Struktūra. Teksto išdėstymas, dėstymo nuoseklumas ir rišlumas, teksto (sakinio) dalių jungimas.		2
Žodynas. Žodyno turtingumas ir kalbinės situacijos atitiktis, žodžio formų žinojimas.	2	3
Gramatinių struktūrų vartojimas. Prielinksnių, prielinksnių konstrukcijų, frazeologinių junginių tinkamas vartojimas, žodžių tvarka sakinyje.	3	3
Rašyba ir skyryba.	3	1
Maksimali balų suma:	10	10

81. Sakinių vertimas į užsienio kalbą. Bent keletą kartų per pusmetį mokytojas gali skirti sakinių vertimą į užsienio kalbą, vartojant būtent toje temoje akcentuojamą žodyną. Kiekvienas sakinytis yra vertinamas pagal šiuos kriterijus:

81.1. būtent tos užsienio kalbos sakinio struktūra;

81.2. „aktyvus“ tos temos žodynas;

81.3. gramatinių klaidų (ne) buvimas;

81.4. rašyba;

81.5. skyryba.

82. Kalbėjimo vertinimas:

82.1. dialogai. Kaip dažnai skirti dialogus, kiekvienas mokytojas sprendžia individualiai, atsižvelgdamas į dalyko planus, temos tinkamumą dialogams, mokinių kalbines galimybes. Dialogai yra vertinami kiekvieno mokytojo individualiai pagal mokytojo ir mokinių iš anksto aptartus kriterijus. Kriterijai turi būti aptarti prieš skiriant dialogą. Dialogo apimtis, tema, pagrindiniai vertinimo kriterijai priklauso nuo temos, žodyno sudėtingumo, išmoktos gramatinės temos ir individualių mokinių kalbinių bei socialinių gebėjimų;

82.2. monologinis kalbėjimas. Kaip dažnai skirti temines prezentacijas, kiekvienas mokytojas sprendžia individualiai, atsižvelgdamas į dalyko planus. Prezentacijos apimtis, tema, pagrindiniai vertinimo kriterijai turi būti aptarti su mokiniiais prieš skiriant prezentaciją. Temos pristatymas gali būti parengtas ir porose. Ar leisti atlikti ir pristatyti darbą porose, kiekvienas mokytojas sprendžia individualiai. Teminės prezentacijos vertinamos pagal šiuos kriterijus:

Kriterijai	Skiriama balų	
	5–6 klasė	7–8 klasė
Turinys. Temos ir situacijos atskleidimas, pateiktos informacijos įvairovė ir įdomumas, pristatymo apimtis.	1	2
Struktūra. Logiškas ir standartus atitinkantis (įžanga, dėstymas, pabaiga/išvados) temos išdėstymas, kalbos nuoseklumas ir rišlumas, sakinių ir pastraipų jungimas.	2	2
Žodynas. Žodyno turtingumas.	1	1
Gramatinių struktūrų vartojimas. Prielinksnių, frazeologinių junginių išmanymas, tinkamas laikų ir artikiųjų vartojimas, sakinių struktūra.	3	2
Tartis. Žodžiai tariami aiškiai, suprantamai, dedami loginiai kirčiai kalboje.	2	1
Vaizdinės priemonės. Power Point ar kitos prezentacijoms skirtos programos panaudojimas, nuotraukos, schemos, video ar audio šaltiniai, bandymai ar eksperimentai.	1	2
Maksimali balų suma:	10	10

83. Namų darbai. Mokantis užsienio kalbų svarbu kartojimas, mokymosi nuoseklumas. Mokiniai privalo atlikti kiekvienos pamokos namų darbų užduotis. Neatlikus namų darbų (ar jų dalies) trečią kartą, mokiniui gali būti rašomas dvejetas.

84. Kontroliniai darbai. Kontroliniai darbai rašomi baigus skyrių. Tikrinami šie mokinių gebėjimai: sakytinio ir rašytinio teksto supratimas, kalbos vartojimas.

85. Besimokant skyrių, gali būti rašomi trumpi patikrinamieji rašto darbai, išmokus taikyti gramatinę taisyklę. Tokių darbų tikslas yra patikrinti, ar suprasta gramatinė taisyklė ir kaip gerai ji suprasta. Ar rašyti tokius darbus ir kaip dažnai juos rašyti, sprendžia kiekvienas mokytojas individualiai.

86. Testai ir patikrinamieji darbai. Testai ir patikrinamieji darbai vertinami surinktus taškus konvertuojant į balus naudojantis 1 priedu.

87. **Patikrinamieji žodžių testai.** Patikrinamieji žodžių testai vertinami taškais. Už taisyklingai parašytą žodį skiriamas vienas taškas. Jei matyti, jog mokins žodį žino, bet yra praleidęs ar supainiojęs raides (neišmokęs rašybos), tuomet skiriama tik pusė taško, išskyrus atvejus, kai supainiotos raidės keičia viso žodžio reikšmę. Patikrinamieji žodžių testai vertinami vadovaujantis 1 priedu.

XIV SKYRIUS PASIEKIMŲ VERTINIMAS ISTORIJOS IR GEOGRAFIJOS PAMOKOSE

88. Pasiekimai per pusmetį įvertinami ne mažiau kaip 4 pažymiais.

89. Įvertinimai rašomi už:

89.1 kontrolinius darbus, baigus skyrių;

89.2. savarankiškus darbus;

89.3. praktinių užduočių atlikimą (kūrybiniai, projektiniai darbai),

89.4. kaupiamuosius balus.

90. Vertinant kontrolinius ir savarankiškus darbus vadovaujamosi *1 priedu*.
91. Pamokose taikomas ir kaupiamasis vertinimas. Jį sudaro trumpos apklausos raštu ir žodžiu, kai kurių esminių pratybų užduočių atlikimas, temos plano sudarymas ir kt. pagal mokinių ir mokytojo susitarimus.

XV SKYRIUS

PASIEKIMŲ VERTINIMAS MATEMATIKOS PAMOKOSE

92. Matematikos pasiekimai per pusmetį įvertinami ne mažiau kaip 6 pažymiais.
93. Pažymiu įvertinami šie mokinių darbai ir veiklos (apibendrinamasis vertinimas):
- 93.1. kontroliniai darbai baigus skyrių;
 - 93.2. savarankiški darbai;
 - 93.3. projektiniai darbai;
 - 93.4. prizinės vietos laimėjimas miesto, šalies olimpiadose bei konkursuose (įvertinamas pažymiu – 10).
94. Savarankiškų ir kontrolinių darbų užduotys vertinamos taškais, pažymys rašomas vadovaujantis 1 priedu.
95. Projektiniai darbai vertinami pagal iš anksto aptartus kriterijus. Laiku nepristačius darbo, vertinimas mažinamas dviem balais, nepristačius darbo iki galutinio termino, rašomas „2“ į el. dienyną;
96. Mokytojas gali naudoti kaupiamąjį pažymį (iki 3 pažymių per pusmetį): trijų ar daugiau mažesnių darbų (namų darbų, el. pratybų, trumpų patikrinamųjų darbų) vertinimo taškai sumuojami ir konvertuojami į pažymį.
97. Tris kartus neatlikus namų darbų, rašomas „2“ į el. dienyną.
98. Pamokose naudojamas formuojamasis vertinimas: žodinis komentaras, diskusija, įsivertinimas porose arba atskirai.

XVI SKYRIUS

VERTINIMAS INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ PAMOKOSE

99. Informacinių technologijų pasiekimai per pusmetį įvertinami ne mažiau kaip 3 pažymiais.
100. Pažymiu įvertinami šie mokinių darbai ir veiklos:
- 100.1. praktiniai darbai;
 - 100.2. kontroliniai darbai;
 - 100.3. savarankiški darbai;
 - 100.4. projektiniai darbai;
 - 100.5. testai ir apklausos raštu;
 - 100.6. užėmus prizinę vietą konkurse už mokyklos ribų, įrašomas pažymys 10.
101. Užduotys vertinamos taškais, pažymys rašomas vadovaujantis *1 priedu*.
102. Projektiniai darbai vertinami pagal iš anksto aptartus kriterijus. Laiku nepristačius darbo, darbo vertinimas mažinamas dviem balais. Nepateikus darbo iki galutinio nurodyto termino, į dienyną įrašomas pažymys „2“.
103. Praktiniai darbai gali būti vertinami dvejopai:
- 103.1. pažymiu;
 - 103.2. kaupiamuoju pažymiu: dviejų ar daugiau mažesnių darbų vertinimo taškai sumuojami ir konvertuojami į pažymį (iki 2 pažymių per pusmetį).

XVII SKYRIUS

PASIEKIMŲ VERTINIMAS GAMTOS MOKSLŲ PAMOKOSE

104. Gamtos mokslų pamokose mokiniai vertinami ne mažiau kaip 3 pažymiais per pusmetį.

105. Apibendrinamasis vertinimas rašomas už savarankiškus, kontrolinius, projektinius, praktinius-tiriamuosius darbus, integruotas veiklas, apklausas raštu. Visi rašto darbai vertinami vadovaujantis *1 priedu*.

106. Kaupiamasis vertinimas – skirtingų dalykų mokytojai taiko skirtingą kaupiamojo pažymio rašymo sistemą, su kuria supažindina mokinius rugsėjo mėnesio pradžioje. Kaupiamasis vertinimas pusmečio pabaigoje įvertinamas 1–2 pažymiais.

XVIII SKYRIUS

VERTINIMAS MUZIKOS PAMOKOSE

107. Muzikos pamokose mokinių pasiekimai per pusmetį įvertinami ne mažiau kaip 3 pažymiais.

108. Mokiniams vertinimas rašomas už testus, savarankiškus, kontrolinius, kūrybinius, projektinius darbus, dainavimą, ritmavimą ir grojimą muzikos instrumentu.

109. Visi rašto darbai vertinami vadovaujantis *1 priedu*.

110. Kūrybiniai, projektiniai darbai, dainavimas, grojimas ir ritmavimas vertinami pagal iš anksto aptartus kriterijus.

111. Papildomą vertinimą mokiniai gali gauti dalyvaudami progimnazijos koncertinėje veikloje arba atstovaudami progimnazijai už jos ribų.

112. Mokytojas gali naudoti kaupiamąjį pažymį +, - sistema (aktyvus darbas pamokoje, kūrybinės idėjos, namų darbai, dainavimas, grojimas, ritmavimas, priemonių neturėjimas, paskirtų užduočių neatlikimas). Surinkus 3 +, - į dienyną rašomas pažymys.

XIX SKYRIUS

VERTINIMAS DAILĖS PAMOKOSE

113. Dailės pamokose mokinių pasiekimai per pusmetį įvertinami ne mažiau kaip 3 pažymiais.

114. Mokinyms vertinamas pažymiu už:

114.1. kūrybinės užduoties atlikimą;

114.2. projektinį darbą ar savarankišką darbą;

114.3. testą;

114.4. kūrybinį procesą pamokoje.

115. Kūrybiniai, projektiniai ir savarankiški darbai vertinami pagal iš anksto aptartus kriterijus.

116. Visi rašto darbai vertinami vadovaujantis *1 priedu*.

117. Papildomą įvertinimą mokiniai gali gauti dalyvaudami šalies ir tarptautiniuose konkursuose, atstovaudami Progimnazijai už jos ribų.

118. Mokytojas gali naudoti kaupiamąjį pažymį (+, - sistemą):

118.1. pliusai: už aktyvų darbą pamokos metu, kūrybines idėjas ir originalius sprendimus. Surinkus 3 pliusus, vertinama „10“;

118.2. minusai: minusas už nepasiruošimą pamokai, už nedarbą pamokoje, už vėlesnį atsiskaitymą už kūrybinius darbus. Surinkus 3 minusus vertinama „2“.

XX SKYRIUS

VERTINIMAS TECHNOLOGIJŲ PAMOKOSE

119. Technologijų pamokose mokinių pasiekimai per pusmetį įvertinami ne mažiau kaip 4 pažymiais (5–7 klasėje) ir ne mažiau kaip 3 (8 klasėje).

120. Mokinys vertinamas pažymiu už:

120.1. atliktą praktinį darbą, taikant nurodytas technologijas ir atsižvelgiant į užbaigtumą;

120.2. apklausą žodžiu ar raštu;

120.3. projektinį darbą ar integruotų scenarijų rezultatus;

120.4. darbą su mąstymo žemėlapiais;

120.5. už didesnės apimties namų darbus;

120.6. už dalyvavimą miesto renginiuose, parodose;

121. Vertinant pažymys gali būti sumažinamas keliais balais:

121.1. už nepasiruošimą pamokai;

121.2. namų darbų neatlikimą;

121.3. už nesutvarkytą darbo vietą;

121.4. už saugaus darbo taisyklių nesilaikymą;

121.5. per mažą indėlį atliekant darbą grupėje.

122. Mokytojas gali naudoti kaupiamąjį pažymį (+, - sistema):

122.1.1. plusai: už pagalbą draugams atliekant praktines ir teorines užduotis, už teisingus atsakymus į klausimus, už pozityvų aktyvumą pamokoje, už ypatingai gerai atliktą praktinį ar teorinį darbą papildomai prie pažymio, darbą grupėje. Surinkus 3 plusus, vertinama dešimtuku;

122.1.2. minusai: už nepasiruošimą pamokai, nedarbą pamokoje, namų darbų neatlikimą, didelės apimties praktinio ar teorinio darbo etapų neatlikimą. Surinkus 3 minusus vertinama dvejetu.

XXI SKYRIUS

VERTINIMAS FIZINIO UGDYMO PAMOKOSE

123. Fizinio ugdymo pamokose mokinių pasiekimai per pusmetį įvertinami ne mažiau kaip 4 pažymiais. Vertinant mokinių fizinius gebėjimus atsižvelgiama į kiekvieno mokinio individualias fizines ypatybes, brendimo raidą ir kitą kontekstą, teikiant prioritetą ne absoliutiems fizinio pajėgumo rodikliams, o jų kaitai per atsiskaitomąjį laikotarpį.

124. Mokinys vertinamas pažymiu už:

124.1. už individualią užduotį;

124.2. už dalyvavimą sporto renginyje;

124.3. už atstovavimą mokyklai sporto renginiuose rašomas 10.

125. Informacija, kaip mokiniams sekasi siekti asmeninės pažangos, gaunama rudenį ir pavasarį atliekant fizinio parengtumo testus. Testai parodo, ar mokinys pasiekė asmeninės pažangos. Testų rezultatai pažymiu nevertinami.

126. Fizinio ugdymo pasiekimų vertinimas pažymiu:

126.1. 10 balų rašoma, kai mokinys pamokose aktyvus, puikiai atlieka užduotis, puikiai žino žaidimų taisykles, žaidimo technikos elementus, orientuojasi žaidimo situacijose, daro akivaizdžią pažangą;

126.2. 9 balai rašomi, kai mokinys pamokose aktyvus, labai gerai atlieka užduotis, labai gerai žino žaidimų taisykles, taisyklingai atlieka žaidimo technikos elementus, orientuojasi žaidimo situacijose;

126.3. 8 balai rašomi, kai mokinys pamokose aktyvus, gerai atlieka užduotis, tobulina žaidimo technikos veiksmus, orientuojasi žaidimo situacijose, bet kartais daro klaidų priimdamas sprendimus žaidimo situacijose;

126.4. 7 balai rašomi, kai mokinys pakankamai aktyvus, noriai atlieka užduotis, tačiau kartais daro klaidų atlikdamas technikos veiksmus, priimdamas sprendimus žaidimo situacijose;

126.5. 6 balai rašomi, kai mokinys dalyvauja pamokose, dažnai klysta atlikdamas užduotis, žaidimo situacijose dažnai klysta atlikdamas technikos veiksmus;

126.6. 5 balai rašomi, kai mokinys vangiai atlieka užduotis, daro klaidų, silpnai orientuojasi žaidimo situacijose

126.7. 4 balai rašomi, kai mokinys pamokoje atlieka tik kai kurias užduotis, daro klaidų atlikdamas užduotis, silpnai orientuojasi žaidimo situacijose;

126.8. 3–1 balas rašomas, kai mokinys sistemingai nesiruošia pamokoms, neatlieka užduočių, nedaro pažangos, atsisako atlikti užduotis.

126.9. Mokytojas vertindamas mokinius, atsižvelgdamas į jų pastangas, gali pratęsti atsiskaitymo laikotarpį.

127. Parengiamos grupės mokiniai neatlieka tų užduočių, kurios kelia grėsmę jų sveikatai.

128. Specialiosios grupės mokiniai pažymiais nevertinami, jie atlieka tik tuos pratimus, kurie nekenkia jų sveikatai ir padeda ją stiprinti. Jų pasiekimai vertinami įrašu „įskaityta“/„neįskaityta“.

129. Po traumos ar ligų, kai mokinys buvo gydytojų atleistas nuo fizinio ugdymo pamokų 1 mėnesį ir daugiau, praleistų atsiskaitomųjų užduočių atlikti nereikia.

130. Mokytojas gali naudoti kaupiamąjį pažymį (+, - sistema):

130.1. pliusai: už aktyvumą pamokoje, pavyzdinę darbą pamokose, tinkamą pasirengimą pamokai. Surinkus 3 pliusus, vertinama dešimtu;

130.2. minusai: už nepasiruošimą pamokai, nedarbą pamokoje. Surinkus 3 minusus vertinama dvejetu.

XXII SKYRIUS

PASIEKIMŲ VERTINIMAS ŠOKIO PAMOKOSE

131. Šokio pamokose pasiekimai vertinami „įskaityta“ (įsk.) arba „neįskaityta“ (neįsk.). Per pusmetį numatomi 3–5 vertinimai. Dominuojantis vertinimas laikomas pusmečio rezultatu.

132. Vertinimas „įsk.“ rašomas kai:

132.1. mokinys yra pasiruošęs pamokai ir aktyviai joje dalyvauja;

132.2. pamokų metu stengiasi ir išmoksta taisyklingai atlikti atskirus šokio judesius ir žingsnius;

132.3. mokinys yra kūrybingas ir iniciatyvus, geba dirbti individualiai ir grupėje;

132.4. mokinys dalyvauja Progimnazijos koncertinėje veikloje.

133. Vertinimas „neįsk.“ rašomas:

133.1. neatlikus mokytojo skirto darbo, atsiskaitomosios užduoties;

133.2. nerodant jokių pastangų dalyvauti pamokoje.

XXIII SKYRIUS

PASIEKIMŲ VERTINIMAS TEATRO PAMOKOSE

134. Teatro pamokose pasiekimai vertinami „įskaityta“ (įsk.) arba „neįskaityta“ (neįsk.). Per pusmetį numatomi 3–5 vertinimai. Dominuojantis vertinimas laikomas pusmečio rezultatu.

135. Vertinimas „įsk.“ rašomas, kai mokinys atlieka atsiskaitomąsias užduotis, apibendrinančias temą. Atlikdamas užduotis mokinys stengiasi, atlikta užduotis atitinka nustatytus minimalius kriterijus;

136. Vertinimas „neįsk.“ rašomas, kai mokinys neatlieka mokytojo paskirto darbo, atsiskaitomosios užduoties, taip pat jei užduotis atliekama atmestina, neįdedant pastangų.

XXIV SKYRIUS

PASIEKIMŲ VERTINIMAS GYVENIMO ĮGŪDŽIŲ PAMOKOSE

137. Gyvenimo įgūdžių pasiekimai vertinami „įskaityta (įsk)“ arba „neįskaityta (neįsk)“. Per pusmetį numatomi ne mažiau 3 vertinimai. Dominuojantis vertinimas laikomas pusmečio rezultatu.

138. Vertinimas „įsk“ rašomas už:

138.1. atsiskaitomosios užduoties ar darbo atlikimą;

138.2. projektinį darbą ir jo pristatymą;

138.3. kaupiamuosius balus;

138.4. gautą testo rezultatą lygų arba didesnę nei 50 % (5–6 klasėse) ir 60 % (7–8 klasėse).

139. Vertinimas „neįsk“ rašomas už:

139.1. neatlikus mokytojo skirto darbo, atsiskaitomosios užduoties, projektinio darbo;

139.2. gautą testo rezultatą mažesnę nei 50 % (5–6 klasėse) ir 60 % (7–8 klasėse).

XXV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

140. Progimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas tvirtinamas direktoriaus įsakymu ir įsigalioja nuo įsakymo pasirašymo dienos.

141. Progimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas keičiamas bei koreguojamas pagal poreikį.

142. Su Progimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu mokinius supažindina dalykų mokytojai, tėvai supažindinami tėvų susirinkimų metu arba išsiunčiant informaciją el. dienynu.

Surinktų taškų procentų ir pažymių atitikmens lentelė

$$\text{Teisingų atsakymų apimtis procentais} = \frac{\text{Surinktų taškų skaičius} \cdot 100}{\text{Visų galimų taškų skaičius}}$$

Lygis	Teisingų atsakymų apimtis procentais	Pažymys
Aukštesnysis	94–100	10
	84–93	9
Pagrindinis	74–83	8
	63–73	7
Patenkinamas	50–62	6
	36–49	5
Slenkstinis	23–35	4
Nepatenkinamas	11–22	3
	0–10	2
	nesąžiningas (naudojosi neleistinomis priemonėmis) atlikimas, tyčinis užduoties neatlikimas arba nepateikimas mokytoji.	1